

plaatsen als Asten, Mierlo en Geldrop, waar mr. Gerart Fabri zich trachtte te verrijken met bezittingen van zgn. heksen of tovenaars.

Toch was de heksenjager ook in Gemert geen onbekende, want in het kerkarchief van St. Jans Onthoofding komen we zijn naam ook tegen als de koper van een stuk land in de Boerse Strepen aan de Kromstraat in het jaar 1588.

De vraag roept zich op, of mr. Gerart nattigheid voelde vanwege zijn duistere praktijken en daarom in het vrije Gemert een stuk land kocht om eventueel te kunnen wijken naar de Commanderie, wanneer de Brabantse grond hem te heet onder de voeten zou worden.

Destijds was in Gemert namelijk verordineert dat men zich hier enkel kon vestigen, indien men minstens 6 lopense land binnen de heerlijkheid bezat of indien men 18 guldens betaalde.

Ad Otten.

DE HEREN VAN DE KIEBOOM IN DE 14e EN 15e EEUW.

De Kieboom als parallelstraat van de Oudestraat is bij el-Gemertenaar bekend. Reeds in de Middeleeuwen was deze hoek van Gemert onder die naam bekend; een naam die ontleend werd aan één der grootste hoeven van de heerlijkheid.

De plaats van de huidige Kieboom en de toenmalige hoeve lijken identiek. In 1466 immers werden huis en erven "bi den Kyeboem" gesitueerd bij den Nonnenacker. De Nonnenacker is een toponiem, dat door de jaren heen bekend gebleven is als een akker aan de Oudestraat (daar, waar nu Roelofs woont). Interessant daarbij is, dat in 1517 de hoeve te Kyeboom gesitueerd wordt bij het land des convents van Bynderen; dat zou dan met een de herkomst van de naam "nonnenacker" verklaren.

Bij de hoeve Kieboom behoorde een visserij(1). Was die visserij wellicht het natte gat op de Dribbelheide, waar men in de winter schaatsen leert?

Op 31 juli gaf Iwan van Cortenbach, landcommandeur van Alde Biezen, gemene grond uit aan de ingezetenen van Gemert. In de akte, die betrekking heeft op deze uitgifte wordt een opsomming gegeven van de hoeven, die zich reeds van grond- en vruchtgebruik verzekerd hadden.

Het betroffen 5 goederen van de Duitse Orde, 6 hoeven, die

op, dat er behalve de moppen ook 17 paar klompen worden vermeld. Op één van de kamers, de kamer nl. met één venster, stond "een snijpost en een heulbank", twee stukken gereedschap, die een klompenmaker gebruikt. Zou Wouter ook dit vak hebben uitgeoefend?

Op zolder stond "een builmolen"; blijkbaar zeefde hij dus zelf de bloem uit het gemalen graan.

Ofschoon Wouter Jansen dus zo van alles aan de hand had, is het hem toch niet gelukt om de kost te verdienen. Hij kon zijn zaak niet op de been houden en zo werd heel zijn hebben en houden boven zijn **kop** verkocht, zoals men van een faillissement gewoonlijk zegt. M.H.J. Pennings.

EEN HEKSENJAGER VAN DEN OUDEN HUYSE EN STAMME VAN GEMERT.

In het boek "Heks en Seks", geschreven door E. van Emstede, streekarchivaris van Peelland, speelde een zekere Gerart Fabri een minder fraaie rol. De Fabri's werden door Mart. v. d. Wijst in zijn "Beknopte Geschiedenis van Gemert" vermeld als mogelijke nazaten van de vroegere Heren van Gemert. Een familie in Helmond noemde zich althans Fabri, alias Van Gemert naar den huise en ouden stamme van Gemert.

Uit de Helmondse geschiedenis zijn bekend een mr. Marten Fabri en Jacobus Fabri, die in het begin van de 17e eeuw secretaris waren van de stad Helmond.

Waar mr. Gerart Fabri uit "Heks en Seks" woonachtig was, is niet bekend. Hij noemde zich pensionaris van het Peelland en hij werd door de procureur-generaal van de Raad van Brabant aangewezen als de aanstoker en leider van de in de Meijerij ingestelde vervolgingen tegen tovenaars en tovenaressen. Hij zou als pensionaris van het platteland "direkteur-principaal" zijn geweest van alle zaken van waterproeven en andere meer pijnlijke examinaties, waaraan heksen letterlijk en figuurlijk blootgesteld werden.

Het vervolgen van heksen was voor de Heren en Schouten der heerlijkheden een winstgevend zaakje, want de bezittingen der veroordeelden werden verbeurd verklaard en kwamen in de zakken van de machthebbers terecht.

Voorzover bekend zijn er in Gemert nooit heksen gefolterd of op de barndstapel terecht gekomen in tegenstelling tot